

UDK 336.2 / 347.7

Prestanak društva s ograničenom odgovornošću bez likvidacije

Božo Prelević, dipl. iur.

Jednu od najznačajnijih novina u Zakonu o trgovačkim društvima predstavljaju njegove odredbe o mogućnosti pojednostavljenog prestanka društva s ograničenom odgovornošću bez provođenja postupka likvidacije. Preduvjet za ovakav prestanak društva je odluka članova društva čiji je sadržaj propisan zakonom. Autor u članku daje prikaz novih zakonskih odredbi koje uređuju postupak prestanka društva s ograničenom odgovornošću bez likvidacije, sa primjerom odluke članova o takvom prestanku društva.

1. Uvod

Od 20. travnja 2019., između ostalog, na snazi je dio odredbi Zakona o trgovačkim društvima¹ (u nastavku teksta: ZTD), kojim se uređuje mogućnost prestanka društva s ograničenom odgovornošću po skraćenom postupku bez provođenja postupka likvidacije. Mogućnost ovakvog prestanka društva s ograničenom odgovornošću uvodi se po prvi puta u odredbe Zakona, odnosno u pravo društava u Republici Hrvatskoj. Treba reći kako je ovakvo zakonsko rješenje već predviđeno u poredbenom pravu u drugim pa i nama susjednim državama.

Mogućnost prestanka društva bez provođenja likvidacije odnosi se i na jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću, ali ne i na dionička društva. Iznimno, odredbe ZTD-a (čl. 472.a-472.f ZTD-a) o prestanku društva s ograničenom odgovornošću bez likvidacije ne primjenjuju se niti na društva čiji predmet poslovanja obuhvaća i djelatnost iz čl. 32. st. 4. ZTD-a, odnosno društva koja moraju imati određeni oblik za obavljanje pojedine djelatnosti (zakonski oblik kao uvjet za obavljanje djelatnosti) te društva koja mogu obavljati pojedine djelatnosti samo temeljem suglasnosti, dozvole, ili drugoga akta nadležnog tijela (suglasnost za djelatnost)². Za provedbu pojednostavljenog postupka zatvaranja društva s ograničenom odgovornošću bez likvidacije moraju se ispuniti određene zakonske pretpostavke, o kojima više navodimo u nastavku ovog članka.

2. Uvjeti za prestanak društva po skraćenom postupku

ističemo...

ZTD-om je određeno kako društvo može prestati po skraćenom postupku bez likvidacije ako svi njegovi članovi suglasno donesu odluku o takvom prestanku društva³.

U odluci o prestanku društva po skraćenom postupku mora se navesti:

- izričiti navod da društvo prestaje po skraćenom postupku bez likvidacije;
- tvrtka, sjedište, osobni identifikacijski broj i matični broj subjekta društva koje na taj način prestaje;
- ukupni broj članova društva, uz navođenje imena i prezimena, prebivališta i osobnog identifikacijskog broja, odnosno tvrtke, sjedišta te osobnog identifikacijskog broja svakog člana;
- plan raspodjele imovine društva.

ističemo...

Navedena odluka donosi se u obliku javnobilježničkog akta, ili privatne isprave koju potvrdi javni bilježnik.

1 Nar. nov., br. broj 111/93, 34/99, 52/00-Odluka USRH, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11-Kazneni zakon, 152/11-pročišćeni tekst, 111/12, 68/13, 110/15 i 40/19.

2 Čl. 472.f ZTD-a.

3 Čl. 472.a ZTD-a.

Primjer – Odluka o prestanku društva po skraćenom postupku bez likvidacije u obliku privatne isprave

Temeljem članka 472.a Zakona o trgovačkim društvima, jedini član trgovačkog društva ORION ALFA d.o.o. za trgovinu, Zagreb, Palmotićeva 333a, Valentin Valentinić, donosi sljedeću

ODLUKU o prestanku društva po skraćenom postupku bez likvidacije

Članak 1.

Temeljem ove Odluke trgovačko društvo ORION ALFA d.o.o. za trgovinu iz Zagreba, Palmotićeva 333a, OIB 96969696969, MBS 088888888 (u nastavku teksta: Društvo) prestaje po skraćenom postupku bez likvidacije.

Članak 2.

Društvo ima jednog člana, gosp. Valentina Valentinić iz Zagreba, Zamenhofova 451, OIB 58585858585.

Članak 3.

Kako to proizlazi iz pregleda imovine i obveza završne bilance koja se nalazi u prilogu ove Odluke i čini njen sastavni dio, ostatak imovinske mase nakon prestanka Društva po skraćenom postupku bez likvidacije procjenjuje se u ovom trenutku na 20.000,00 kuna.

Ostatak imovinske mase iz stavka 1. bit će, nakon namirenja svih troškova provedbe prestanka Društva po skraćenom postupku bez likvidacije (trošak javnog bilježnika i dr.), pripada jedinom članu Društva Valentinu Valentinić iz Zagreba.

Članak 4.

Ova Odluka o prestanku Društva po skraćenom postupku bez likvidacije mora se potvrditi će se kod javnog bilježnika.

Članak 5.

Ova Odluka o prestanku Društva po skraćenom postupku bez likvidacije stupa na snagu i primjenjuje se danom donošenja.

U Zagrebu, 16. rujan 2019.

Jedini član Društva
Valentin Valentinić

Prilog:

- 1) Bilanca

U slučaju da društvo ima više članova, svi članovi društva donose i potpisuju ovu odluku. S druge strane, u slučaju da je član društva pravna osoba (npr. drugo trgovačko društvo), odluku ispred pravne osobe kao člana društva potpisuje osoba ovlaštena za zastupanje te pravne osobe.

Osim donošenja navedene odluke, svi članovi društva dužni su dati i izjavu da⁴:

- društvo nema nepodmirenih obveza prema radnicima i bivšim radnicima društva niti drugih nepodmirenih obveza po osnovi radnog odnosa radnika i bivših radnika;
- društvo nema spornih ni nespornih, dospjelih ni nedospjelih obveza prema drugim vjerovnicima;

- se svaki član obvezuje podmiriti, solidarno sa svim ostalim članovima društva, sve preostale obveze društva, pokaže li se naknadno da one postoje.

Izjava članova društva donosi se, kako je navedeno i za odluku članova o prestanku društva po skraćenom postupku bez likvidacije, u obliku javnobilježničkog akta, ili privatne isprave koju potvrdi javni bilježnik.

Osim navedenog, društvo mora bez odgađanja objaviti na internetskoj stranici sudskog registra i u glasilu društva, ako ga ono ima, odluku o prestanku društva po skraćenom postupku bez likvidacije i navedenu izjavu iz čl. 472.a st. 3. ZTD-a⁵.

3. Prijava prestanka društva po skraćenom postupku registarskom sudu

ističemo...

Prestanak društva zbog odluke članova o prestanku po skraćenom postupku bez likvidacije mora se bez odgađanja prijaviti registarskom sudu radi upisa u sudski registar.

Prijavi za upis se prilažu⁶:

- odluka članova društva o prestanku društva po skraćenom postupku bez likvidacije;
- izjave svih članova društva iz čl. 472.a st. 3. ZTD-a;
- potvrda da društvo nema nepodmireni dospjeli dug po osnovi javnih davanja kako su definirana poreznim propisima.

ističemo...

Važno je istaknuti kako registarski sud može zatražiti od članova dodatni dokaz kojim se potvrđuje istinitost navoda iz izjave iz čl. 472.a st. 3. ZTD-a, a može zatražiti i da članovi daju odgovarajuće osiguranje iz kojeg će se namiriti vjerovnici društva, pokaže li se da je društvo imalo nepodmirene obveze prema vjerovnicima.

U slučaju da su ispunjene pretpostavke za upis, registarski sud će donijeti rješenje o prestanku društva po skraćenom postupku bez likvidacije. U ovom rješenju kojim se dopušta upis obvezno se navodi da će registarski sud ukinuti rješenje ako protiv njega bude izjavljen osnovan prigovor u roku od 30 dana od dana objave rješenja.

4. Prigovor protiv rješenja o prestanku društva po skraćenom postupku

ističemo...

Protiv rješenja o prestanku društva po skraćenom postupku prigovor mogu izjaviti članovi društva, vjerovnici društva, ili državna tijela u roku od 30 dana od dana njegove objave⁷.

⁵ U navedenoj odredbi čl. 472.a st. 5. Zakona pogrešno se poziva na odredbu čl. 472.a st. 2. ZTD-a, umjesto na odredbu čl. 472.a st. 3. ZTD-a.

⁶ Čl. 472.b st. 2. ZTD-a.

⁷ Čl. 472.c st. 1. ZTD-a.

⁴ Čl. 472.a st. 3. ZTD-a.

O ovom prigovoru odlučuje registarski sud koji je donio rješenje o prestanku društva po skraćenom postupku. U slučaju da sud utvrdi da je prigovor osnovan, ili da postoji mogućnost da se oštete vjerovnici ili članovi društva, ukinut će rješenje o prestanku društva bez likvidacije i o tome obavijestiti društvo, koje mora nastaviti postupak likvidacije sukladno odredbama ZTD-a.

ističemo...

Pravomoćnošću ovog rješenja o ukidanju rješenja o prestanku društva bez likvidacije, izjave članova društva kojima se obvezuju ispuniti obveze društva iz čl. 472.a st. 3. ZTD-a gube pravni učinak.

Navedeno rješenje registarskog suda o ukidanju rješenja o prestanku društva po skraćenom postupku bez likvidacije, registarski sud će objaviti na internetskoj stranici sudskog registra, a društvo ga je dužno objaviti i u glasilu društva, ako ga ono ima.

5. Brisanje društva iz registra

Međutim, u slučaju da protiv rješenja o prestanku društva bez likvidacije nije podnesen prigovor, ili sud odbaci ili odbije podneseni prigovor, registarski sud će donijeti rješenje o brisanju društva iz sudskog registra i objaviti ga na internetskoj stranici sudskog registra. Protiv ovog rješenja dopuštena je žalba u roku od 15 dana od dana objave rješenja.

ističemo...

Pravomoćnošću rješenja o brisanju društva iz sudskog registra dijelovi imovine društva prelaze na članove društva suglasno planu raspodjele imovine, kako je sadržan u odluci iz čl. 472.a ZTD-a⁸, a ako neki dio imovine nije raspoređen tim planom, takav dio prelazi na sve članove društva razmjerno sudjelovanju poslovnog udjela svakoga od njih u temeljnom kapitalu društva⁹.

6. Odgovornost članova društva**ističemo...**

Nakon brisanja društva iz sudskog registra za obveze društva koje je prestalo u skraćenom postupku bez likvidacije odgovaraju članovi društva solidarno cijelom svojom imovinom.

S druge strane, vjerovnici mogu tražbine koje su imali prema društvu ostvariti prema članovima društva u roku od dvije godine od dana objave brisanja društva iz sudskog registra¹⁰.

Treba istaknuti kako član društva koji vjerovniku podmiri tražbinu ima pravo regresa, odnosno pravo zahtijevati od svakog člana da mu naknadi dio koji na njega otpada. Ako nije drukčije ugovoreno, dio koji otpada na pojedinog člana društva određuje se razmjerno sudjelovanju njegova poslovnog udjela u temeljnom kapitalu društva.

7. Čuvanje poslovnih knjiga i poslovne dokumentacije

Sukladno čl. 472.f ZTD-a, na predaju na čuvanje poslovnih knjiga i dokumentacije te na uvid u poslovne knjige i dokumentaciju društva koje je prestalo u skraćenom postupku bez likvidacije na odgovarajući se način primjenjuju odredbe čl. 382. st. 4. i 5. ZTD-a. Podsjećamo, ovim odredbama je određeno kako će nakon likvidacije poslovne knjige i dokumentaciju društva likvidatori predati na čuvanje Hrvatskoj gospodarskoj komori (u nastavku teksta: HGK)¹¹. Jasno, kod prestanka društva po skraćenom postupku bez likvidacije, umjesto likvidatora ovu obvezu ispunjavaju članovi društva.

HGK je dužna zaprimljene isprave čuvati i postupati s njima u skladu s pravilima kojima se uređuje postupanje s arhivskim gradivom i arhivama. Naknada za pohranu i čuvanje poslovnih knjiga i dokumentacije društva podmiruje se na teret društva prije njegova brisanja, u iznosu koji pravilnikom odredi ministar nadležan za poslove pravosuđa. Sud će članovima i vjerovnicima društva, a i drugim osobama koje učine vjerojatnim da za to imaju opravdani interes, odobriti uvid u navedene poslovne knjige i dokumentaciju društva koje je prestalo po skraćenom postupku bez likvidacije.

8. Zaključak

Prestanak društva po skraćenom postupku bez likvidacije novi je način prestanka društva s ograničenom odgovornošću predviđen odredbama ZTD-a. Ova mogućnost već se koristi u poredbenom zakonodavstvu pa i u onom naših susjeda. Nova zakonska pravila o prestanku društva bez likvidacije, jasno, odnose se i na jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću, ali ne i na dionička društva.

Naime, dionička društva mogu imati veliki broj dioničara, što bi moglo izazvati poteškoće pri utvrđivanju tko je dioničar u vrijeme donošenja odluke o prestanku društva po skraćenom postupku i tko mora potpisati odluku i dati Zakonom propisane izjave. Osim toga, postavlja se pitanje i regresne odgovornosti drugih dioničara prema dioničaru koji bi platio eventualne naknadno utvrđene dugove društva vjerovnicima, jer bi, obzirom na u pravilu veći broj dioničara, to zahtijevalo pokretanje velikog broja parničnih postupaka što bi vjerojatno pridonijelo pravnoj nesigurnosti. Iz ovih razloga mogućnost prestanka društva po skraćenom postupku bez likvidacije ograničena je na društva s ograničenom odgovornošću.

Naravno, postoji mogućnost zlorabre i kada se radi o društvima s ograničenom odgovornošću, jer članovi, radi kratkoročnog dobitka, mogu zlorabiti mogućnost davanja izjave da društvo nema dugovanja. Praksa će vjerojatno vrlo brzo pokazati jesu li ove bojazni opravdane. ■

Literatura:

- 1) Zakon o trgovačkim društvima (Nar. nov., br. 111/93, 34/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13, 110/15 i 40/19), pročišćeni tekst – www.propisi.hr

8 Vidjeti pod 2.

9 Čl. 472.d st. 3. ZTD-a.

10 Čl. 472.e st. 2. ZTD-a.

11 Čl. 382. st. 4. ZTD-a.